Bedankt!

Het boek downloaden?
www.oases.be

Caroline Vermeiren, Jill Coene
& Sylvie Van Dam

TIJD VOOR SOCIAAL BELEID

Armoedebestrijding op lokaal niveau

Welkom

Prof. Dr. Peter Raeymaeckers

Centrum OASeS - Universiteit Antwerpen

OASeS
Ongelijkheid, Armoede, Sociale uitsluiting en de Stad
Universiteit Antwerpen

netwerk
tegen
armoede

Programma

- Openingswoord
- Voorstelling Jaarboek Armoede en Sociale Uitsluiting 2017
- Lezing door Evelien Tonkens: De belofte van nabijheid in de decentralisaties van zorg, welzijn en arbeidsreïntegratie in Nederland
- 10u35: Pauze
- Politiek kopstukkendebat
- Slotwoord

Openingswoord

Frederic Vanhauwaert

Algemeen Coördinator Netwerk tegen armoede

OASeS
Ongelijkheid, Armoede, Sociale uitsluiting en de Stad
Universiteit Antwerpen

netwerk
tegen
armoede

Caroline Vermeiren, Jill Coene
& Sylvie Van Dam

TIJD VOOR SOCIAAL BELEID

Armoedebestrijding op lokaal niveau

Voorstelling Jaarboek Armoede en Sociale Uitsluiting 2017

Didier Boost & Caroline Vermeiren

Centrum OASeS - Universiteit Antwerpen

Voorstelling Jaarboek Armoede en Sociale Uitsluiting 2017

- Definitie van armoede
- Het Jaarboek in vogelvlucht
- Conclusies en aanbevelingen

OASeS
Ongelijkheid, Armoede, Sociale uitsluiting en de Stad
Universiteit Antwerpen

netwerk tegen armoede

Armoede is ...

"Een netwerk van sociale uitsluitingen dat zich uitstrekt over meerdere gebieden van het individuele en collectieve bestaan. Het verhindert mensen in armoede om een leven te kunnen leiden dat voldoet aan de menselijke waardigheid. Deze kloof die in de samenleving wordt geproduceerd, kunnen ze niet op eigen kracht overbruggen"

- Multi-aspectueel: diverse gebieden van het individuele en collectieve bestaan
- Verhindert mensen een menswaardig bestaan te leiden
- Maatschappelijk schuldmodel: kloof kunnen ze niet op eigen kracht overbruggen

Het Jaarboek in vogelvlucht

De rol van lokale besturen

1. Maakt lokaal beleid (het) verschil?

Bram Verschuere & Filip De Rynck

2. Leefloon krijgen of verliezen: hoe decentraal wordt het bijstandsbeleid geïmplementeerd in Vlaanderen?

Marjolijn De Wilde

Het Jaarboek in vogelvlucht

Lokale netwerken, interdisciplinaire samenwerking en zelforganisaties

3. Governance van netwerken ter bestrijding van kinderarmoede. Coördinatierollen in lokale netwerken.
   Caroline Vermeiren, Charlotte Noël, Peter Raeymaeckers & Danielle Dierckx

4. Kinderarmoedebestrijding in de lokale beleidspraktijk: ervaringen van gezinnen in armoede.
   Dorien Van Haute, Griet Roets, Ilse Baeck & Michel Vandenbroeck

5. Maatschappelijk werk en kinderopvang hand in hand op het lokale niveau. Voorwaarden voor een werkzame samenwerking tussen OCMW's, kinderdagverblijven en maatschappelijk kwetsbare ouders.
   Lynn De Pourcq & Kristel Driessens

6. Zelforganisaties in het Brusselse lokaal sociaal beleid.
   Mieke Schrooten, Rebecca Thys & Els Nolf

Het Jaarboek in vogelvlucht

Uitdagingen en maatschappelijke tendensen

7. Vermarkting van non-profits: een vlag met vele ladingen
Ben Suykens

8. Lokaal sociaal beleid, terug naar de tijd van toen?
Johan Vandenbussche, Rudi Roose & Koen Hermans

Evaluatie

9. Handvatten voor de ontwikkeling en evaluatie van lokaal sociaal beleid: het CAIMeR-model
Didier Boost, Pieter Cools & Peter Raeymaeckers

Aanbevelingen

10. Recepten voor lokaal beleid in de strijd tegen armoede. Een grondrechtenbenadering vanuit de kennis en ervaring van mensen in armoede.
Griet Briels & Frederic Vanhauwaert

De lokale bestuurskracht

De bestuurskracht van een gemeente is het vermogen om effectieve antwoorden te geven op de vragen en problemen die op haar afkomen.

Enkele vaststellingen

- Lokale besturen hebben een verantwoordelijkheid, maar te weinig capaciteit.
- De bestuurskracht van lokale besturen varieert.
- Verschillende factoren beïnvloeden de lokale bestuurskracht
  - Geoormerkte subsidies
  - Sociaal economische evoluties
  - Aanwezigheid van bestaande voorzieningen
  - ...

De overheid dient rekening te houden met lokale verschillen in bestuurskracht bij het uitzetten van beleidslijnen.

	Aantal inwoners (2016)	Gemiddeld inkomen per inw. (euro, 2013)	Aantal initiatieven sociale kaart[2] per 10.000 inw.
Antwerpen	517.042	15.050	2,6
Mechelen	84.523	17.907	14,4
Turnhout	42.965	16.918	14,2
Leuven	99.288	19.654	9,0
Brugge	118.053	18.969	16,7
Kortrijk	75.506	17.892	13,1
Roeselare	60.999	17.493	10,5
Oostende	70.600	17.201	12,9
Aalst	84.329	18.412	14,8
Gent	257.029	17.477	5,4
Sint-Niklaas	75.208	17.016	8,2
Genk	65.691	15.227	14,8
Hasselt	76.685	19.106	16,7
13 STEDEN	**1.627.918**	**16.976**	**–**
VLAANDEREN	**6.477.804**	**18.163**	**–**

Aantal inwoners, gemiddeld inkomen en aantal initiatieven sociale kaart voor de dertien centrumsteden (cijfers Lokale Statistieken en Sociale Kaart)

Kinderarmoede

Men creëert vandaag de armoede van morgen

	2008	2012	2015
Antwerpen	23,4	25,1	27,1
Mechelen	13,5	13,2	11,8
Turnhout	11,3	17,6	20,8
Leuven	10,5	13,3	17,7
Brugge	4,0	7,7	8,6
Kortrijk	7,0	18,0	12,9
Roeselare	5,8	13,6	13,1
Oostende	11,2	26,7	25,9
Aalst	6,5	7,2	10,4
Gent	15,0	20,3	22,2
Sint-Niklaas	6,7	14,0	18,7
Genk	19,5	16,1	27,3
Hasselt	6,8	10,4	9,3
VLAANDEREN	**7,9**	**10,5**	**12,0**

Kansarmoede-index van Kind & Gezin

Kinderarmoede

	Opvanggebruik in Vlaanderen	
Werkzaamheidsgraad moeder	Werkende moeder 86%	Niet-werkende moeder 22,4%
Afkomst	Belgische origine 73%	Niet-Belgische origine 34%
Kansarmoede	Niet kansarm 68,3%	Kansarm 22,8%

Bron: Vande Gaer, E., Gijselinckx, C. & Hedebouw, G. (2013). Het gebruik van opvang voor kinderen jonger dan drie jaar in het Vlaamse gewest. Leuven: Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, p. 68-72.

Kinderarmoede is een multi-aspectuaal probleem

Het belang van netwerken

Netwerken zijn samenwerkingsverbanden tussen organisaties

- Multidimensionaal probleem van kinderarmoede op verschillende levensdomeinen aanpakken
- Minder mensen door de mazen van het net laten glippen

Hoe kunnen we gezinnen beter ondersteunen met behulp van netwerken?

Meerwaarde van netwerken

- Proactief en outreachend
- Meer continuïteit in de hulpverlening over tijd en diensten heen
- Verbinding tussen verschillende hulpverleners

Het belang van netwerken

Focus op de coördinatie rol van lokale besturen of coördinatoren van deze netwerken

- Bottom-up versus top-down coördinatie
- Facilitator, co-producer en commissioner
- Werkbaarheid van deze verschillende coördinatierollen is afhankelijk van verschillende factoren:
  - Vertrouwen in partners en lokaal bestuur
  - Diversiteit van netwerkpartners
- Géén 'beste' coördinatierol, maar afhankelijk van kenmerken van het netwerk

Maar momenteel te weinig bestaanszekerheid over de toekomst van deze netwerken.

Lokale variaties in toekenning van het leefloon

Het leefloon is het laatste sociale vangnet voor mensen wiens inkomen te laag of onbestaande is.

- Onderzoek naar de toekenning en sanctionering van dit leefloon in 90 Vlaamse gemeenten
- De voorspelde toekenning van het leefloon vertoont kleine verschillen tussen gemeenten.

Administratieve vereenvoudiging van rechtentoekenning

Onderbescherming blijft een reëel probleem

- Non-take-up
- Niet alle sociale grondrechten worden uitgeput

Voor welomlijnde groepen

- Administratieve vereenvoudiging van de leefloonprocedure

Voor alle kwetsbare doelgroepen

- Automatische en verplichte rechtentoets

Vermarkting

- Sociale sector wordt steeds bedrijfsmatiger georganiseerd
- Resultaatsverbintenis koppelen aan subsidiëring
- Meer vanuit marktlogica van vraag en aanbod handelen binnen en ten aanzien van sociale voorzieningen

Vermarkting kan leiden tot afroming van de meest kwetsbare groepen en dient bijgevolg met de nodige terughoudendheid benaderd te worden.

Caroline Vermeiren, Jill Goene
& Sylvie Van Dam

TIJD VOOR SOCIAAL BELEID

Armoedebestrijding op lokaal niveau

Politiek debat

Moderator: Yves Borms

Güler Turan (sp.a)
Katrien Schryvers (CD&V)
Valerie Van Peel (N-VA)

Axel Polis (Open Vld)
Peter Mertens (PVDA)
Tom Van Grieken (Vlaams Belang)
Wouter Van Besien (Groen)

Slotwoord

Wim Wouters

Raadgever sociaal werk, armoede en diversiteit, kabinet Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
Jo Vandeurzen

Bedankt!

Het bo
downloa
www.oas